

KIRJALLISUUTTA

Chadwick A.A, Chadwick Arthur E. 2006:
The Classic Cattleyas, Timber Press

Röth, Jürgen 2001:
Cattleya, Ulmer Eugen Verlag
 Orkidealehti 5–6/2009

Cattleya tenebrosa

Suurikukkaiset Brasiliassa kasvavat katleijat, *Cattleya crispa*, *C. perrinii*, *C. lobata*, *C. grandis*, *C. purpurata* ja *C. tenebrosa*, laskettiin pitkään kuuluviksi *Laelia*- tai *Sophranitis*-sukuun. Niillä on kuitenkin selvät *Cattleya*-suvun tuntomerkit ja ne risteytyvätkin paremmin katleijoiden kuin leelioiden kanssa.

Cattleya tenebrosa löydettiin muita myöhemmin, vasta 1891, ja sitä pidettiin pitkään *Cattleya grandisin* variaationa. Se kasvoi suppealla alueella Brasilian Bahia-osavaltion lounaisosassa sekä Espírito Santon alueella tiheän metsän suurissa puissa merenpinnasta 600 metrin korkeudelle. Luonnosta sitä ei ole enää pitkään aikaan löydetty, vaan nykyisin saatavilla olevat kasvit ovat vanhojen kasvatuksessa olleiden yksilöiden siemen- tai solukkolisätyjä jälkeläisiä.

Kuvaus

Cattleya tenebrosa on kookas, vaikkakin siro katleija. Varsimukula on hoikka, 20–25 cm korkea, siitä kasvava tumman vihreä lehti on saman korkuinen. Kukan läpimitta on 15–20 cm. Kukkien muoto ja väritys vaihtelevat. Sepalit ja petalit voivat olla siron kapeita tai leveämpiä ja niiden väri syvän pronssin tai punertavan kuparin värisestä kellanruskeaan. Lähes 10 cm pitkä torvimainen huuli on purppuranpunainen vaaleten reunoja kohti. Kukan nieluun johtaa

tummempi raidoitus. Lajista tunnetaan myös alba-muoto, jonka sepalit ja petalit ovat vihreitä ja huuli valkoinen.

Ryhdykkäitä kukkia voi avautua samaan kukintovarteen jopa 3–5. Kukinta-aikaa on kesä, ja kukat kestävät kolmisen viikkoa, viileässä pidettyinä hiukan kauemmin. Niissä ei ole voimakasta tuoksua.

Kasvatus

Filippa Bredenberg kertoo katleijastaan:

– Ostin *Cattleya tenebrosan* Saksasta kolmisen vuotta sitten, tämä on sen toinen kukinta. Kasvualustana on isohkoja männynkaarnan paloja, ja kasteluveteen lisään silloin tällöin ravinteiden lisäksi merileväuutetta. Koska uuden verson kasvu alkaa vasta loppukesällä, kasvu jatkuu talvellakin, jolloin tarvitaan lisävaloa. Luonnonvaloa orkideoilleni tulee kattoikkunoista ja lisävaloina on kaksi 58 W Osram Fluora -loisteputkea. Samoissa oloissa kukkivat myös muut katleijani, esimerkiksi *Cattleya purpurata*.

– Kukinnan jälkeen kasvia tulisi pitää hiukan kuivempänä, kunnes uusi vuosiverso aloittaa kasvunsa. Uuden verson myötä alkavat juuret kasvaa, jolloin kasvualusta vaihdetaan tarvittaessa. Kasvukaudella *Cattleya tenebrosa* tarvitsee paljon vettä ja ravinteita, myös valoa muiden katleijoiden tapaan. **Teksti ja kuva OILI PENTINSAARI**